

BẢN THUYẾT MINH

NỘI DUNG DỰ THẢO THÔNG TƯ QUY ĐỊNH VỀ QUẢN LÝ NGOẠI HỐI ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI VÀO VIỆT NAM

(Thay thế Thông tư 06/2019/TT-NHNN ngày 26/6/2019 hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam)

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH

1. Cơ sở pháp lý

a. Luật Đầu tư 2025 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/3/2026, trong đó có quy định nội dung mới về việc Nhà đầu tư nước ngoài được thành lập tổ chức kinh tế thực hiện dự án đầu tư trước khi thực hiện thủ tục cấp Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư (GCNĐKĐT). Đây là nội dung mang tính thay đổi lớn so với Luật Đầu tư năm 2020.

b. Trên cơ sở quy định của Luật Đầu tư 2025, Nghị định 96 có một số nội dung thay đổi so với Nghị định 31/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Đầu tư 2020 (Nghị định 31):

- Nghị định 31 chỉ quy định về trường hợp khi thực hiện dự án đầu tư mới ngoài dự án đầu tư đã được cấp GCNĐKĐT hoặc trường hợp nhận chuyển nhượng dự án đầu tư, nhà đầu tư nước ngoài phải thực hiện thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư, cấp GCNĐKĐT đối với dự án đầu tư mới hoặc điều chỉnh GCNĐKĐT và thực hiện thủ tục thành lập tổ chức kinh tế theo quy định của pháp luật tương ứng với từng loại hình tổ chức kinh tế. Theo đó, nhà đầu tư nước ngoài phải thực hiện thủ tục cấp GCNĐKĐT trước, sau đó mới thành lập tổ chức kinh tế.

- Nghị định 96/2026/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Đầu tư 2025 (Nghị định 96) cho phép nhà đầu tư nước ngoài được lựa chọn: (i) Thành lập tổ chức kinh tế trước khi thực hiện thủ tục cấp, điều chỉnh GCNĐKĐT. Sau khi được thành lập, tổ chức kinh tế thực hiện dự án đầu tư thực hiện thủ tục đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư và cam kết quốc tế có liên quan; hoặc (ii) Thực hiện thủ tục cấp, điều chỉnh GCNĐKĐT trước khi thành lập tổ chức kinh tế.

Nội dung mới này dẫn đến quy định về quản lý ngoại hối phải hướng dẫn việc tổ chức kinh tế mở tài khoản vốn đầu tư để nhận vốn góp của nhà đầu tư nước ngoài trước khi được cấp có thẩm quyền cấp, điều chỉnh GCNĐKĐT.

c. Khoản 2 Điều 6 Nghị định 324/2025/NĐ-CP của Chính phủ ngày 18/12/2025 về chính sách tài chính trong trung tâm tài chính quốc tế tại Việt Nam (TTTCQT) quy định thành viên trong TTTCQT thực hiện thủ tục đầu tư như đối với nhà đầu tư nước ngoài theo quy định của pháp luật về đầu tư khi thực hiện hoạt động đầu tư vào phần còn lại của Việt Nam. Liên quan đến quy định chuyển tiền

đầu tư từ TTTCQT vào phần còn lại của Việt Nam. Khoản 2 Điều 93 Nghị định 329/2025/NĐ-CP của Chính phủ ngày 18/12/2025 về cấp phép thành lập và hoạt động ngân hàng, quản lý ngoại hối, phòng chống rửa tiền, chống tài trợ khủng bố, chống tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt tại TTTCQT quy định thành viên là doanh nghiệp phải thực hiện quy định như đối với nhà đầu tư nước ngoài theo quy định hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam và gián tiếp nước ngoài vào Việt Nam. Do đó, cần thiết phải bổ sung đối tượng thành viên TTTCQT là doanh nghiệp vào đối tượng áp dụng của Thông tư để có đủ cơ sở thực hiện.

d. Nghị định 96 quy định giao NHNN chủ trì, phối hợp với các cơ quan quản lý nhà nước có liên quan xây dựng, trình cấp có thẩm quyền ban hành, hướng dẫn và kiểm tra việc thực hiện các quy định về tín dụng và quản lý ngoại hối liên quan đến hoạt động đầu tư (điểm e, Khoản 2, Điều 91).

2. Cơ sở thực tiễn

Với những thay đổi mới tại Luật Đầu tư 2025 và chức năng nhiệm vụ của NHNN được quy định tại Nghị định 96 và Nghị định 329, hoạt động quản lý ngoại hối đối với lĩnh vực đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam phát sinh nhiều nội dung thay đổi pháp luật về đầu tư đã được sửa đổi, bổ sung theo Luật Đầu tư và Nghị định 96/2026/NĐ-CP theo hướng cho phép nhà đầu tư nước ngoài thành lập tổ chức kinh tế trước khi được cấp GCNĐKĐT. Trong khi đó, Thông tư 06/2019/TT-NHNN quy định tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, nhà đầu tư nước ngoài được mở tài khoản vốn đầu tư trực tiếp sau khi có GCNĐKĐT, dẫn đến sự chưa đồng bộ giữa quy định về đầu tư và quy định về quản lý ngoại hối.

Ngoài ra, cơ chế quản lý tài khoản vốn đầu tư theo Thông tư 06/2019/TT-NHNN còn thiếu linh hoạt đối với giai đoạn chuẩn bị đầu tư, khi nhà đầu tư nước ngoài chỉ được phép sử dụng tài khoản thanh toán để nhận các khoản tiền phục vụ hoạt động hình thành dự án đầu tư trước khi được cấp GCNĐKĐT. Cơ chế này chưa phản ánh đầy đủ hoạt động đầu tư ở thời điểm hiện tại và chưa tận dụng được công cụ tài khoản vốn đầu tư để thống kê và quản lý dòng vốn ngay từ giai đoạn đầu của dự án.

Trong thực tiễn, mặc dù thực tế thời gian qua NHNN không ghi nhận khó khăn, vướng mắc nhiều trong quá trình thực hiện việc chuyển tiền từ nước ngoài vào Việt Nam để thực hiện hoạt động đầu tư trực tiếp và chuyển tiền từ Việt Nam ra nước ngoài sau khi nhà đầu tư nước ngoài chấm dứt, kết thúc hoặc thanh lý, chuyển nhượng dự án đầu tư hoặc vốn đầu tư. Tuy nhiên, từ thời điểm Thông tư 06/2019/TT-NHNN có hiệu lực đến nay điều kiện thực tiễn kinh tế - xã hội cũng đã có nhiều thay đổi, hệ thống pháp luật về đầu tư và tài chính có nhiều thay đổi, một số quy định của Thông tư 06/2019/TT-NHNN cũng bộc lộ những hạn chế nhất định. Do đó, cần có sự thay đổi chính sách về quản lý ngoại hối cho phù hợp, vừa tạo điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư nước ngoài trong quá trình triển khai dự án

đầu tư, vừa bảo đảm hiệu quả quản lý nhà nước đối với dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam.

Xuất phát từ tình hình trên, NHNN cần xây dựng Thông tư hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam, thay thế Thông tư 06/2019/TT-NHNN để tạo khuôn khổ pháp lý đồng bộ cho hoạt động đầu tư và quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư nước ngoài tại Việt Nam nhằm bảo đảm sự thống nhất của hệ thống pháp luật về đầu tư và quản lý ngoại hối, đồng thời đáp ứng yêu cầu phát triển của thị trường tài chính và môi trường đầu tư tại Việt Nam.

II. Mục tiêu và định hướng xây dựng dự thảo Thông tư

1. Mục tiêu xây dựng dự thảo Thông tư

- Đảm bảo tính hiệu lực, thống nhất, đồng bộ pháp luật đầu tư và quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư nước ngoài tại Việt Nam.

- Phù hợp với hoạt động quản lý, giám sát nhà nước trong quản lý ngoại hối đối với hoạt động đầu tư nước ngoài tại Việt Nam.

2. Định hướng xây dựng dự thảo Thông tư

- Dự thảo Thông tư được xây dựng theo nguyên tắc: (i) Tạo điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư khi thực hiện đầu tư nước ngoài tại Việt Nam. (ii) Có cơ chế giám sát, quản lý, thống kê về dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam.

- Cụ thể hóa các nguyên tắc quản lý ngoại hối đã được quy định tại Luật Đầu tư 2025 và Nghị định quy định về đầu tư nước ngoài tại Việt Nam, đảm bảo tính đồng bộ, minh bạch, tạo cơ sở pháp lý và điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư nước ngoài thực hiện hoạt động đầu tư ở Việt Nam.

III. Nội dung chính của dự thảo Thông tư

Dự thảo Thông tư bao gồm 05 Chương, 16 Điều với các nội dung chính sau:

- Chương I quy định chung, bao gồm 4 điều (*Điều 1 - 4*) quy định về bao gồm: phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng, giải thích từ ngữ và nguyên tắc chuyển vốn đầu tư vào Việt Nam.

- Chương II quy định về việc mở và sử dụng tài khoản vốn đầu tư, bao gồm 04 điều (*Điều 5 – 8*). Theo đó, quy định về đối tượng mở tài khoản vốn đầu tư, nguyên tắc mở tài khoản vốn đầu tư và nội dung các giao dịch thu, chi trên tài khoản vốn đầu tư bằng ngoại tệ và bằng đồng Việt Nam. Dự thảo Thông tư cho phép được mở nhiều tài khoản ngoại tệ và một tài khoản đồng Việt Nam tại cùng một ngân hàng được phép. Mọi giao dịch thu, chi liên quan đến hoạt động đầu tư nước ngoài vào Việt Nam được quy định cụ thể tại Điều 7 và Điều 8 dự thảo Thông tư và phải thực hiện thông qua tài khoản vốn đầu tư.

- Chương III quy định về việc chuyển nhượng vốn đầu tư và dự án đầu tư, chuyển vốn, lợi nhuận và nguồn thu hợp pháp ra ngoài, bao gồm 02 điều (*Điều 9 - 10*). Do trên thực tế, không có phát sinh vướng mắc liên quan đến các quy định về quản lý ngoại hối trong việc chuyển vốn, lợi nhuận và nguồn thu hợp pháp của nhà đầu tư nước ngoài ra nước ngoài, vì vậy nội dung này tại dự thảo Thông tư không có thay đổi nhiều so với Thông tư 06/2019/TT-NHNN.

- Chương IV bao gồm 3 điều (*Điều 11 – 13*) quy định về trách nhiệm của ngân hàng được phép và nhà đầu tư cũng như quy định về chế độ báo cáo.

- Chương V bao gồm 3 điều (*Điều 14 – 16*) quy định về điều khoản chuyển tiếp, điều khoản thi hành và tổ chức thực hiện.
